

POLÍTICA

JOAN SUBIRATS I HUMET. Catedràtic de Ciència Política de la UAB

«En època d'incertesa, la dreta sembla donar més respostes que l'esquerra»

SAÛL GORDILLO

Quines són les preocupacions polítiques dels estudiants universitaris?

—«Fa 22 anys que sóc professor i he vist un canvi generacional bastant gran. Els alumnes i professors d'aquella època vivíem encara la fase de la transició i estàvem molt polititzats. Des de l'any 86, he detectat una creixent politització dels alumnes. Una línia molt evident és la solidaritat internacional. Les ONG, el 0,7%, la implicació dels alumnes en camps de treball... Ha anat creixent fins al punt que forma part del paisatge dels joves. També hi ha un fenomen creixent que és l'ecologia.»

—Però hi ha alumnes que no es plantegen grans alternatives al sistema, no?

—«Sí. És la idea que alguns anomenen pensament únic, segons la qual no són possibles les alternatives que vagin fora del Fons Monetari Internacional, el Bundesbank, el tractat de Maastricht... Però existeix una rebel·lió en relació al pensament únic, amb formes poc clares. La Plataforma per la Unitat d'Acció (PUA), els okupes i un cert renaixement del traçat marxista. Es detecta amb expressions ideològiques, culturals o el vestir. S'ha passat del predomini de les marques a una estètica propera a la dels okupes. L'aparició del *piercing* és una expressió de rebel·lió respecte el sistema. L'únic element que es manté pròpiament local és l'independentisme. Tinc la sensació d'una repolitització important entre els estudiants.»

—Els partits no ho vehiculen?

—«No. Tot i que els partits tenen una certa presència, no és massa estrany veure una certa implantació de moviments assemblearis en les facultats més polititzades. No accepten massa les fórmules d'enquadrament partidista.»

—També s'observa que hi ha força joves que militen al Partit Popular.

—«Si anéssim a les facultats de Dret i Econòmiques, es nota una presència de grups més conservadors. Durant 13 anys, un partit socialista ha governat a Espanya. Els joves que arriben a la universitat tenien 5 o 6 anys quan el PSOE va començar a governar. La seva formació personal i política, per tant, s'ha produït en plena hegemonia socialista. Per a ells, l'establishment és el

PSOE i els ha impactat molt el desenllaç del govern socialista. Plou sobre mullat en un sector que, per la seva situació més privilegiada econòmicament, aspira a una situació de seguretat. La gent vol tenir una sortida professional clara. Si comparem dreta i esquerra en èpoques d'incertesa —per l'economia o la immigració—, la dreta dona més respostes. Potser èticament menys valorables, menys humanitàries, però respostes.»

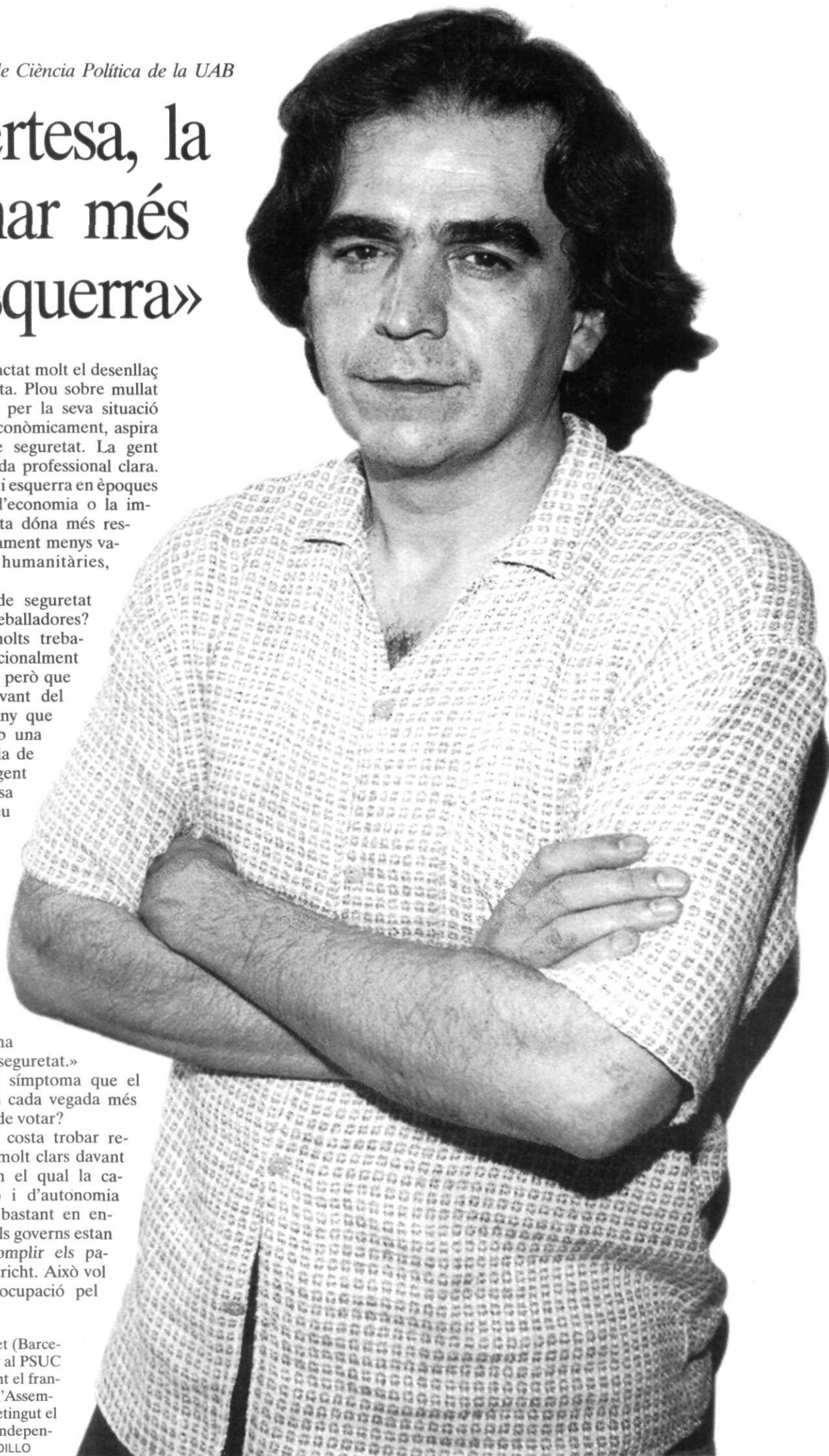
—La sensació de seguretat atrau les classes treballadores?

—«Sí. Hi ha molts treballadors que tradicionalment votarien l'esquerra però que ara tenen por davant del futur. No és estrany que hi hagi barris amb una important presència de votants del PP. És gent que no està massa polititzada i que veu Tele 5 i Antena 3. Tenen la visió de que la dreta dona seguretat i l'esquerra sempre se situa en una posició incòmoda. Hem de reconèixer que en situacions com l'actual, la dreta no deixa de donar una alta sensació de seguretat.»

—Aquest és un símptoma que el factor ideològic és cada vegada més secundari a l'hora de votar?

—«A la gent li costa trobar referents ideològics molt clars davant d'un panorama en el qual la capacitat de decisió i d'autonomia dels governs està bastant en entredit. A Europa, els governs estan preocupats per complir els paràmetres de Maastricht. Això vol dir una gran preocupació pel

Joan Subirats i Humet (Barcelona, 1951) va militar al PSUC i Bandera Roja durant el franquisme. Membre de l'Assemblea de Catalunya, detingut el 1973, actualment és independent. Foto: SAÛL GORDILLO

«CDC pot pagar l'entesa amb el PP si no va més enllà»

S.G.

Convergència acabarà pagant l'entesa amb el PP?

—«Crec que sí. Ho pot pagar si no és capaç d'anar més enllà. Quan CDC va aprovar el suport al PP, Pujol va parlar de finançament autonòmic, Mossos d'Esquadra i unitat de la llengua, com a grans eixos del seu

peix al cove. No és un balanç molt engrescador. I molt poc ideològic. Si hagués de pensar en el seu futur em preocuparia la poca visió estratègica. L'electorat pot acabar veient que tant li fa amb qui pacta i que l'únic que l'importa és cobrar.»

—CDC tindrà el futur garantit mentre l'encaix Catalunya-Espanya no es resolgui?

—«Creus que es resoldrà? Quan es parla d'encaix vol dir que hi ha una certa posició de força. Caldria anar a una concepció d'Espanya diferent, que accepti els desencaixos.»

—Es fa difícil pensar que això serà possible a curt termini amb un govern del PP?

—«El PP ha deixat a la reserva la seva tradició centralista

i nacionalista espanyola. En el futur no es donarà massa. Fa temps que hi ha una tradició històrica espanyola de caràcter regeneracionista, que entén una Espanya més homogènia. Hauríem de ser optimistes.»

—Per què?

—«Perquè les polítiques que més afecten la gent estan a les mans dels governs autonò-

mics. Fa 16 anys el percentatge de despesa pública en possessió de les autonomies era el 0,1%. Ara és el 26%. Els grans perjudicats de les transferències han estat els ajuntaments. Avui moltes polítiques importants es decideixen a Brusel·les. Els estats són un lloc d'encaix i de negociació política, però no tant de decisió.»